

ZAKON

O OBNOVI NAKON ELEMENTARNE I DRUGE NEPOGODE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje postupak obnove i pružanje pomoći građanima i privrednim subjektima koji su pretrpeli materijalnu štetu usled elementarnih i drugih nepogoda (u daljem tekstu: pomoć).

Član 2.

Pravo na pomoć pod istim uslovima kao i domaći državljani imaju i strani državljani i lica bez državljanstva koja u skladu sa zakonom imaju odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje u Republici Srbiji.

Privrednim subjektom, u smislu ovog zakona, podrazumevaju se privredna društva, preduzetnici i registrovana poljoprivredna gazdinstva koja obavljaju delatnost sredstvima koja su u pretežnoj privatnoj ili zadružnoj svojini.

Materijalna šteta, u smislu ovog zakona, podrazumeva fizičko oštećenje ili uništenje nepokretnih ili pokretnih stvari na teritoriji Republike Srbije u svojini građana odnosno privrednog subjekta, a koje je nastalo kao neposredna posledica elementarne i druge nepogode.

Državni programi pomoći i obnove

Član 3.

Državnim programima pomoći i obnove utvrđuju se mere i kriterijumi za pružanje pomoći, odnosno mere, kriterijumi i postupak za obnovu i saniranje posledica elementarne i druge nepogode.

Državne programe pomoći i obnove donosi Vlada na predlog Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima (u daljem tekstu: Kancelarija).

Sadržina državnog programa pomoći i obnove

Član 4.

Državni program pomoći i obnove sadrži naročito:

- 1) oblast u kojoj se sprovode mere i teritoriju na kojoj se sprovode mere;
- 2) analizu zatečenog stanja i nastale štete i sagledavanje mogućih daljih štetnih posledica;
- 3) mere koje treba preduzeti;
- 4) način i obim sprovođenja mera, kao i kriterijume za sprovođenje mera;
- 5) redosled sprovođenja mera;
- 6) rokove za sprovođenje mera;
- 7) organe državne uprave nadležne za koordinaciju, odnosno nosioce sprovođenja pojedinih mera i aktivnosti;
- 8) procenu potrebnih finansijskih sredstava i izvore finansiranja;

- 9) korišćenje republičkih robnih rezervi;
- 10) druge potrebne elemente.

Elementarna i druga nepogoda

Član 5.

Elementarna i druga nepogoda je, u smislu ovog zakona, događaj uzrokovan dejstvom prirodnih sila ili ljudskom aktivnošću, koji prekida normalno odvijanje života u meri koja prevazilazi redovnu sposobnost pojedinca i lokalne zajednice da se oporave bez pomoći države i prouzrokuje materijalnu štetu koja je veća od 10 % budžeta jedinice lokalne samouprave i koji je kao takav proglasila Vlada.

Izuzetno, Vlada može proglasiti neki događaj za elementarnu i drugu nepogodu i odlučiti o državnoj pomoći i kada je prouzrokovana šteta manja od 10 % budžeta jedinice lokalne samouprave kada za to postoje posebno opravdani razlozi, a na predlog Kancelarije.

Po prestanku neposrednog dejstva elementarne i druge nepogode, Vlada proglašava da je elementarna i druga nepogoda prestala.

Načelo ravnopravnosti građana u ostvarivanju prava na pomoć

Član 6.

Svaki građanin ostvaruje pravo na pomoć za slučaj elementarne i druge nepogode pod uslovima i u postupku propisanim ovim zakonom, ravnopravno sa drugim građanima i bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

Ne smatra se diskriminacijom primena zakonom propisanih mera radi zaštite posebno ranjivih grupa i građana.

Načelo ravnopravnosti polova

Član 7.

U obavljanju poslova iz ovog zakona nadležni organi će se posebno starati o ostvarivanju principa ravnopravnosti polova, a naročito voditi računa da ni jedna odluka, mera ili radnja ne podstiče ili dovodi do nepovoljnijeg položaja žena.

Posebna zaštita ranjivih grupa

Član 8.

U redosledu rešavanja zahteva i dodele pomoći prednost će imati građani sa invaliditetom, odnosno u čijem je porodičnom domaćinstvu lice sa invaliditetom ili lice ozbiljno narušenog zdravlja, samohrani roditelji, građani u čijem je domaćinstvu jedno ili više dece, korisnici socijalne pomoći, penzioneri, žene i nezaposleni.

Načelo javnosti

Član 9.

Svi podaci koji se odnose na vrstu i visinu štete, postupke za dodelu pomoći, korisnike pomoći, visinu i vrstu pomoći, kao i o donacijama, davanjima iz budžeta, humanitarnoj pomoći i drugim pitanjima koja se odnose na državnu pomoć građanima nakon elementarne nepogode su dostupni javnosti u skladu sa zakonom.

Načelo izgradnje boljeg

Član 10.

Organi koji učestvuju u pripremi i realizaciji obnove nastojeće da proces obnove objekata i infrastrukture podrazumeva izgradnju boljeg sistema koji će

objekte, infrastrukturu i društvo u celini činiti otpornijim na elementarne i druge nepogode.

II. USLOVI I POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE POMOĆI

Uslovi za ostvarivanje prava na pomoć

Član 11.

Uslovi za dobijanje pomoći su da:

- 1) je nastala šteta neposredna posledica elementarne i druge nepogode;
- 2) je šteta prijavljena u skladu sa zakonom;
- 3) je štetu pretrpelo lice iz člana 1. ovog zakona;
- 4) je oštećena ili uništena stvar koja služi i neophodna je za zadovoljenje osnovnih životnih potreba te je kao takva bila u svakodnevnoj ili redovnoj upotrebi;
- 5) je stvar čuvana sa pažnjom i na propisan način kao i da su preduzete sve mere radi smanjenja rizika od elementarne i druge nepogode;
- 6) su ispunjeni drugi uslovi u skladu sa ovim zakonom.

Navedeni uslovi moraju biti kumulativno ispunjeni.

Član 12.

Pored elemenata sadržanih u članu 4. ovog zakona državnim programom pomoći i obnove utvrđuju se vrsta pomoći kao i kriterijumi i merila za utvrđivanje visine pomoći.

Pomoć može biti u vidu isplate određenog novčanog iznosa ili davanju određenih materijalnih dobara, bespovratno ili sa obavezom vraćanja, ili u vidu usluga.

Ukoliko se pomoć dodjeljuje sa obavezom vraćanja, Vlada državnim programom obnove utvrđuje rokove, uslove i način vraćanja sredstava.

Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima

Član 13.

Kancelarija usklađuje aktivnosti utvrđene ovim zakonom, preduzima mere i radnje u cilju pružanja pomoći i sprovođenja obnove, vrši potrebne nabavke dobara i usluga, učestvuje u usklađivanju i usmeravanju rada drugih organa i organizacija uključenih u pružanje pomoći i obnovu, organizuje procenu potreba nakon elementarne i druge nepogode i obavlja druge poslove u cilju ostvarivanja efikasne i zakonite pomoći i obnove, u skladu sa zakonom i aktom o osnivanju.

Izvori finansiranja

Član 14.

Sredstva za pomoć nakon elementarnih i drugih nepogoda obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) donacija;
- 3) priloga i poklona;
- 4) primanja od zaduživanja;
- 5) primanja od prodaje finansijske imovine;

6) sredstava javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja čiji je osnivač Republika Srbija;

7) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Na podneske, radnje i izdavanje dokumentacije potrebne za ostvarivanje prava na pomoć u skladu sa ovim zakonom, ne plaćaju se administrativne takse i druge naknade za usluge i radnje republičkih, pokrajinskih organa i organa jedinica lokalne samouprave.

Na donacije u novcu budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave ne plaćaju se provizije niti druge vrste naknada finansijskim institucijama za finansijske transakcije i druge usluge koje su neophodne za realizaciju donacije.

Prijava štete

Član 15.

Jedinica lokalne samouprave bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od proglašenja prestanka elementarne i druge nepogode, poziva građane da prijave nastalu štetu u roku koji ne može biti kraći od 15 ni duži od 60 dana od dana objavljivanja poziva.

Izuzetno, u slučaju sprečenosti, prijava štete se može izvršiti u roku od 15 dana od dana prestanka sprečenosti, a najkasnije u roku od šest meseci od dana objavljivanja poziva.

Postupak za pružanje pomoći pokreće se prijavom štete.

Postupak kojim se utvrđuje pravo na pomoć se vodi u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Procena štete

Član 16.

Jedinica lokalne samouprave bez odlaganja obrazuje potreban broj komisija koje vrše procenu štete nastale nakon elementarne i druge nepogode na stvarima građana u skladu sa aktom kojim se uređuje jedinstvena metodologija za procenu štete od elementarnih i drugih nepogoda, a koji donosi Vlada.

Jedinica lokalne samouprave se stara o jedinstvenoj i usaglašenoj primeni akta o jedinstvenoj metodologiji za procenu štete od elementarnih i drugih nepogoda.

Verifikacija procene štete

Član 17.

Kancelarija vrši verifikaciju procene štete koju su izvršile komisije koje je obrazovala jedinica lokalne samouprave.

Verifikacija je stručni postupak koji podrazumeva potvrđivanje ispravnosti i tačnosti procene štete koju su, na osnovu akta o jedinstvenoj metodologiji za procenu šteta od elementarnih i drugih nepogoda, izvršile komisije koje je formirala jedinica lokalne samouprave.

Direktor Kancelarije organizuje postupak verifikacije procene šteta i određuje njen obim.

Ukoliko se u postupku verifikacije utvrde nepravilnosti, Kancelarija će o tome obavestiti jedinicu lokalne samouprave sa obavezujućim uputstvom kako da se nepravilnosti isprave.

Ukoliko su nepravilnosti većeg obima, Kancelarija će preuzeti organizaciju procene štete o trošku jedinice lokalne samouprave.

Član 18.

Po prijavi štete, izvršenom utvrđivanju, proceni i verifikaciji štete organ jedinice lokalne samouprave nastavlja postupak za utvrđivanje prava na državnu pomoć, pozivom stranci da se izjasni o verifikovanom zapisniku o proceni štete i drugim relevantnim okolnostima od značaja za utvrđivanje prava na državnu pomoć.

Ukoliko se stranka koja je uredno pozvana ne odazove pozivu, a ne opravda svoj izostanak, smatraće se da je saglasna sa verifikovanim zapisnikom.

Član 19.

O svakoj prijavi štete se mora sprovesti postupak.

Prvostepeno rešenje o pravu na pomoć, po sprovedenom postupku, primenom kriterijuma i merila iz državnog programa obnove, donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, kao povereni posao, i dostavlja ga podnosiocu zahteva.

Jedinica lokalne samouprave dostavlja rešenje i Kancelariji, kao i organu nadležnom za pravnu zaštitu imovinskih prava i interesa Republike Srbije, elektronskim putem, sa svim spisima predmeta.

U postupanju sa elektronskim dokumentima iz stava 3. ovog člana primenjuju se odredbe akta kojim se uređuje elektronsko kancelarijsko poslovanje organa državne uprave.

Član 20.

Protiv prvostepenog rešenja može se izjaviti žalba Komisiji za utvrđivanje štete od elementarnih nepogoda Vlade koja donosi konačno rešenje.

Protiv konačnog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Protiv presude Upravnog suda može se podneti zahtev za preispitivanje sudske odluke Vrhovnom kasacionom sudu.

Sprovođenje svih upravnih radnji na jednom mestu

Član 21.

Jedinica lokalne samouprave će radi lakšeg ostvarivanja prava građana na pomoć predvideti jednu organizacionu jedinicu opštinske, odnosno gradske uprave kojoj će građani podnositi sve prijave, zahteve i druge podneske ili tražiti informacije koje se tiču ostvarivanja prava i pravnih interesa propisanih ovim zakonom.

Propisivanje organizacione jedinice opštinske, odnosno gradske uprave kojoj se građani mogu obraćati radi ostvarivanja državne pomoći nakon elementarne i druge nepogode, ne utiče na stvarnu i mesnu nadležnost organa propisanih ovim zakonom, niti na pravo stranke da se neposredno obraća nadležnom organu.

Prijavu, zahtev i drugi podnesak primljen na mestu iz stava 1. ovog člana, organ koji ga je primio, po službenoj dužnosti, bez odlaganja dostavlja organima nadležnim za odlučivanje, odnosno postupanje po prijavi, zahtevu ili drugom podnesku.

Rok za odlučivanje, odnosno postupanje po prijavi, zahtevu ili drugom podnesku podnetom na mestu iz stava 1. ovog člana, računa se od dana podnošenja prijave, zahteva ili drugog podneska.

Zaštita imovinskih prava i interesa Republike Srbije

Član 22.

Organ nadležan za zaštitu imovinskih prava i interesa Republike Srbije je ovlašćen da izjavi žalbu, odnosno pokrene upravni spor protiv rešenja kojim je povređen propis u korist stranke a na štetu javnog interesa.

Obaveštavanje javnosti o državnoj pomoći

Član 23.

Jedinica lokalne samouprave je obavezna da sve informacije koje se tiču pomoći objavi na posebnoj internet stranici jedinice lokalne samouprave.

Jedinica lokalne samouprave je dužna da na oglasnoj tabli i internet stranici učini dostupnim javnosti prvostepeno i drugostepeno rešenje nakon dostavljanja stranci.

Kancelarija je dužna da obezbedi dostupnost svih informacija o prilivima donatorskih sredstava, donatorima, izvršenim isplatama i primaocima pomoći u novcu odnosno robama i uslugama, putem internet prezentacije.

Pri objavljivanju podataka posebna pažnja poklanja se zaštiti podataka o ličnosti, tako da ne bude objavljen ni jedan podatak o ličnosti koji nije neophodan da bi se javnost obavestila o državnoj pomoći.

Izveštavanje

Član 24.

Kancelarija podnosi Vladi svaka tri meseca izveštaj o toku postupka dodele državne pomoći, broju korisnika i procenama štete kao i konačni izveštaj po okončanju postupka dodele državne pomoći.

Izveštaji se objavljuju na internet stranici Kancelarije.

Evidencija

Član 25.

O svim zapisnicima, podnescima i predmetima za dodelu pomoći jedinica lokalne samouprave vodi posebnu evidenciju u skladu sa propisima kojima se uređuje kancelarijsko poslovanje.

Sadržinu i način vođenja posebne evidencije propisuje ministar nadležan za poslove lokalne samouprave.

Čuvanje predmeta

Član 26.

Predmeti o dodeli pomoći čuvaju se trajno u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast dokumentarne građe i arhiva.

Pomoć privrednim subjektima

Član 27.

Vlada može odlučiti o pomoći privrednim subjektima koji su pretrpeli materijalnu štetu usled elementarne nepogode, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Član 28.

Uslovi za dobijanje pomoći su da:

- 1) je nastupila materijalna šteta koja podrazumeva fizičko oštećenje ili uništenje nepokretnih ili pokretnih stvari u svojini privrednog subjekta;
 - 2) je nastala šteta posledica elementarne nepogode;
 - 3) je šteta prijavljena u skladu sa Zakonom;
 - 4) je privredni subjekt preduzeo sve neophodne i propisane mere zaštite u cilju smanjenja rizika od elementarne nepogode;
 - 5) je nastupila šteta takve vrste i obima da ugrožava dalji opstanak privrednog subjekta;
 - 6) je šteta nastala od rizika koji ne osiguravaju subjekti koji se bave osiguranjem imovine;
 - 7) su ispunjeni drugi uslovi predviđeni ovim zakonom.
- Uslovi iz stava 1. ovog člana moraju biti kumulativno ispunjeni.

Član 29.

Na pomoć privrednim subjektima i registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje državna pomoć građanima.

Pomoć iz budžeta autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave

Član 30.

Ukoliko se pomoć građanima i privrednim subjektima dodeljuje iz budžeta autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave, na postupak dodele se primenjuju odredbe ovog zakona.

III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

Propis iz člana 25. biće donet u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 32.

Postupci za dodelu državne pomoći započeti po odredbama Zakona o otklanjanju posledica poplava u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS”, br. 75/14, 64/15 i 68/15 - dr. zakon), okončaće se po odredbama tog zakona.

Član 33.

Kancelarija će danom stupanja na snagu ovog zakona od Kancelarija za pomoć i obnovu poplavljenih područja preuzeti zaposlene i postavljena lica, kao i prava i obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivu.

Član 34.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o osnivanju Kancelarije za pomoć i obnovu poplavljenih područja („Službeni glasnik RS”, br. 55/14, 110/14 i 136/14).

Član 35.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o korišćenju sredstava za sanaciju i zaštitu od elementarnih nepogoda („Službeni glasnik RS”, broj 50/92).

Član 36.

Do donošenja akta iz člana 16. stav. 1. ovog zakona procena šteta od elementarnih nepogoda vršiće se u skladu sa Uputstvom o jedinstvenoj metodologiji za procenu šteta od elementarnih nepogoda („Službeni list SFRJ”, broj 27/87).

Član 37.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.